

Metrolog nebes a kolínský poutník - za mým kmotrem Janem Vosáhlem

Odešel muž, který byl pro mě živoucím důkazem, že víra nemusí být ani zakřiknutá, ani intelektuálně chudá. Můj kmotr – tento „metrolog Božího řádu“ – v sobě spojoval neposednou zvědavost kluka, který vyrůstal v kulisách hlavního města, s hloubavou ušlechtilostí ducha, jež se nespokojila s málem. Silná citová vazba na matku, která pro něj v dětství ztělesňovala nepodmíněnou lásku a vnitřní řád, položila základ duchovní vertikále o kterou se opíral celý život. Jeho cesta od praktického řemesla k maturitě na večerní škole nebyla jen snahou o doplnění vzdělání, ale vnitřním zráním a kultivací, které našlo svůj vrchol v tichém zázemí františkánské komunity. Ač řeholní formaci v dobách nesvobody nakonec opustil, serafínský smích a františkánská radost mu zůstaly vtištěny do tváře navždy. Potkává budoucí ženu Magdalenu, v níž rozpoznává svou platónsky znovunalezenou druhou polovinu a nejdůležitější setkání svého života. Končí jeho labrovské toulání v prachu cest, skrze manželskou lásku nachází v Kolíně své zakotvení, profesně však zůstává věrný pražskému Českému metrologickému institutu.

Žil v neustálém dialogu s Bohem. Každý rozhovor s ním byl malou exercicií, v níž se lurdská prostota svaté Bernadety potkávala s monumentálním vesmírem Otokara Březiny. Zatímco profesně dbal na pozemské míry, ve svém volném čase s vědeckou pečlivostí budoval slovník křesťanských pojmů – mapu pro ty, kteří v pojmech tápou. Byl milovníkem Františka Bílka, v jehož díle viděl stejné napětí mezi hmotou a duchem, jaké sám prožíval, když s beethovenskou dynamikou v srdci pečoval o chrám svatého Bartoloměje v Kolíně.

Jako kostelník nebyl pouhým správcem, ale mystagogem – průvodcem po tajemství. Ať už šlo o jeho vášeň pro ostatky svatých, v nichž spatřoval doteky věčnosti, o vlídné slovo k dětem, o milovanou hudbu či výtvarné umění, ztělesňoval onen typ katolíka, který chápe, že víra je celoživotní prací na díle krásy. Svou pozemskou pouť završil právě v den, kdy církve slaví památku svatého Tomáše Akvinského, velkého učitele řádu a srozumitelnosti. Kmotře, věřím, že tam, kde se „ruce vlní v modlitbě“, jsi již našel svou definitivní jednotku míry.

Requiescat in pace.

Tomáš Pavela

Světlo

Nemocnou rukou chytáš první sníh,
vločka za vločkou jemně bolí,
adventní doba stojí ve dveřích
za pomoci francouzských holí.

U lůžka otce cítíš smutek, strach
a hledáš smysl utrpení,
snažíš se pochopit, že tento prach
Bůh jednou v tělo slavné změní.

Dej Pane, ať roste naše víra
– ve tvé lásce není nikdo sám,
plamen naděje ať neskomírá,
ať rozzáří se jak kolínský chrám.

Jan Vosáhlo, 2001

Foto: M. Fechtner

SLOVO KNĚZE

Jakou chceme být farností?

„My nepotřebujeme slyšet o Ježíšovi. Chceme hrát karty!“ Udeřila pěsti do stolu a všichni lidé v sále zmlkli... Tváře farníků vyjadřovaly spravedlivé uznání, že dotyčná řekla nahlas to, co chtěli říct i všichni ostatní.

Když se rozkřiklo, že hodlám zabrat na pondělní večery farní sál, aby se tu mohl konat evangelizační program zvaný kurzy Alfa, vyvolalo to takový poprask, že jsem musel svolat mimořádné zasedání farní rady. A místo abych od záměru ustoupil, stál jsem si jako novokněz umíněně za svým. Neměl jsem ani jinou možnost.

Bůh naší maličké farnosti během prvních pokusů oslovit i ty, kdo do kostela nechodí, nesmírně žehnal. Do roka k nám o pondělních večerech přicházelo víc než sto lidí, aby se seznámili s nabídkou evangelia. Lidské životy se začaly proměňovat. Konflikt vzniklý kvůli hře v karty za to stál.“

Tolik z upoutávky na knihu Jamese Mallona Proměna farnosti.

V r. 2026 bychom rádi společně uvažovali nad vizí a misi farnosti synodálním způsobem. K tomu bych měl několik bodů k úvaze:

Často se mluví v naší společnosti o něčem, co je nad námi. Když někdo umře, říkáme, že je tam nahoře, docela často automaticky v nebi.

Když budeme uvažovat o poslání farnosti a v ní nás jednotlivých křesťanů katolíků, jsme si vědomi, že naším cílem není nějaké nekonkrétní náboženství. Středobodem naší víry je osoba Ježíše Krista, o kterém věříme, že je Božím Synem a zároveň člověkem, který se narodil Marii Panně. Jeho příběh není statický, ale ohromně dynamický. Než by měl čekat, až ho lidé poznají, poznával lidi v jejich konkrétních situacích a dal se jim poznat jako člověk. Přiblížil se v maximální možné míře nám, kromě hříchu, a pozval nás na poutní cestu poznání Boha Otce. Pro nás a naši spásu dokonce umřel na kříži a daroval nám nový život ve svém zmrtvýchvstání.

Protože jako člověk již tady není viditelně přítomen, zanechal svým učedníkům příkaz, aby šli do celého světa a hlásali evangelium, ty, co uvěří, mají křtít ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Oni a jejich nástupci mají odpovědnost být doslova „novým Kristem“ pro své vrstevníky v každé době.

My jako farní společenství, jako věřící křesťané katolíci, tedy vyznáváme to, že jsme osobně zodpovědní za to, jak dílo Ježíše Krista v tomto světě pokračuje. Ježíš nám nedal jen knihu, dal nám sebe sama, a to samé máme činit my. Dávat světu to nejlepší, co v nás je jako svědectví Kristu. Zároveň to svědectví máme dávat jako společenství, a to v různých oblastech života.

Ano, Bůh je nad námi, je nekonečný, věčný a neměřitelný, ale je také v nás, je blízko, chce působit skrze nás.

Jakkoliv vnímáme svět kolem nás v jeho sekulární verzi, jsme odpovědní za to, aby se v každé době, jakákoliv bude vládnout filozofie anebo se budou šířit idey, nejsme tady jako statisté, ale jako ti, kteří tvoří kulturu, život a společnost.

Není potřeba se tolik bát toho, jaký je svět, spíše se bát toho, kdybychom nebyli tím, čím máme být pro tento svět: „solí země a světlem světa.“ Cokoliv budeme dělat, budou se nás jiní snažit vložit do nějakých koncepcí, zařadit do kategorií. Ale to není podstatné. Nejsme tady, abychom hráli karty, i když to mnohdy je užitečné, zvláště pro seniory. Jsme tady, abychom převzali svoji odpovědnost za výchovu další generace a dali jí alespoň šanci poznat Ježíše Krista. Známý misiolog Louis Luzbetak kdysi řekl, nejde dnes tolik o šíření církve, jako o to, aby byl Ježíš Kristus a jeho život dostupný lidem naší doby. Dostupný znamená dostupný lidským způsobem, poznatelný skrze životy nás křesťanů katolíků.

V roce 2025 bylo v naší farnosti 8 svateb, 65 křtů, z toho 13 dospělých, 25 prvních svatých přijímání, jedno biřmování u křtu dospělého a 29 církevních pohřbů.

KOLÍNSKÉ INSPIRACE

Chrámové věže

Dovolte mi malou úvahu o věžích, věžích chrámů, potažmo našeho chrámu – kolínského. Dvě štíhlé, vysoké, polygonální věže shlížejí na naše město již více jak sedm set let. Vlastně jsou tu skoro od počátku, od zrození města. Až o více než dvě stě let později k nim přibyla třetí – zvonice, ale to je již jiná kapitola.

Věže... Některé středověké církevní řády je odmítaly jako projevy pýchy. Městské prostředí bylo ale jiné, moderní, velkorysé, zpupné. Dokázalo generovat nové, imaginativní myšlenky. Chrámové věže byly pro středověkého městského člověka důležité – byly symbolem, reprezentovaly a plnily řadu praktických funkcí.

Středověký člověk vzhlížel k nebi s nadějí, ale i se strachem. A chrámová věž pro něj byla prstem, ukazujícím správný směr. Cestu vzhůru, k Bohu. Horizontálu strastiplného pozemského bytí protнула vertikála směřující k nebi. Ale věž mohla být chápána i jako hrozící ukazováček – pozor, aby ses nevydal špatnou cestou, to by pro tebe nebylo dobré. Či vykřičník – snaž se! (Ano, vykřičník se v latinských textech objevuje již ve 14. století!)

Věž nemusela symbolizovat pouze směr, ale mohla pozdvihnout mysl i k Bohu samotnému. Ostatně přímo v Bibli nalezneme slova: „Slyš Bože... ty jsi moje útočiště a pevná věž proti nepříteli“ (Žalm 61), „Pevná věž je Hospodinovo jméno, k němu se uteče spravedlivý jak do hradu“ (Příslaví 18, 10). A středověký člověk toto citlivě vnímal.

Věž či věže symbolicky střežily vstup do chrámů. Není náhodou, že hlavní vchod zpravidla býval jimi či mezi nimi. Obranné věže byly tehdy běžnou součástí městských opevnění a šlechtických sídel, chránily je a již na dálku odrazovaly ty, jež by je chtěli dobýt a zničit. I chrám byl a je jakousi tvrzí víry, takže věže byly a jsou na místě (nechme teď stranou některé románské kostely, kde věže doopravdy plnily obrannou funkci). Kolínský spisovatel Petr Den kdysi napsal: „Jen se podívejte na kolínského svatého Bartoloměje... Vždyť je to z vnějšku zase jen kus hradeb, vždyť je to zas jen hrad... Hrad už ne sobectví, nebo ne už jen sobectví, nýbrž hrad ducha...“.

Na známém a často publikovaném ideálním plánu kláštera ze St. Gallen jsou u chrámu zakresleny rovněž dvě západní věže a jsou zasvěcené archandělům Michaelovi a Gabrielovi. Ochránci-bojovníku a poslu-zvěstovateli. I v tom je symbolika hodná středověku.

Věže chrámů představovaly pro středověkého člověka majáky bezpečí. Pravda, středověký Kolíňan asi netušil, co je to maják, ale pod kolínskými věžemi se mu žilo dobře.

Věže chrámu město reprezentovaly, byly jeho symbolem, ochrannou známkou. Byly vidět z dále a přicházející poutník mohl již dopředu tušit, že se blíží k významnému městu, když si mohlo dovolit tak krásné věže. V každé věži totiž bylo i něco hříšného, zděděného z babylonské věže – moc, velikášství a pýcha.

Věže plnily i praktické funkce. Byly v nich zavěšeny zvony (oznamující dobré i zlé, zvoucí a udržující středověkého člověka v bdělosti). Sloužili na nich strážní (hlásní), kteří v nich zpravidla i bydleli a bedlivě sledovali město a okolí, aby mohli včas nahlásit požár, přicházející vojsko, berní úředníky či alespoň blížící se bouřková mračna. Pro tuto potřebu se mezi kolínskými věžemi nacházela až do požáru v roce 1796 dřevěná lávka, která byla v některých pramenech označována za nejvyšší most v Čechách (zvonice do té doby ochoz neměla). Byt hlásného se nacházel v jižní věži, nad legendárním zvonem Vůžanem. Na severní věž byly již před rokem 1494 umístěny hodiny. A čas plynul... Dnes věže v průčelí našeho chrámu již žádnou praktickou funkci nemají, ale zbytečné rozhodně nejsou!

Jaroslav Pejša

Faráři u sv. Bartoloměje v Kolíně

Předchozí část našeho seriálu jsme uzavřeli smrtí děkana Jana Trenčínského v roce 1597. Při hledání jeho nástupce si otcové města vzpomněli na kněze Matěje Jahódku, který jako kolínský děkan působil již mezi lety 1580 a 1593 a byl zde velmi oblíben. Více jsme se mu věnovali minule. Zřejmě i on pobýval v Kolíně rád, protože nabídku na návrat přijal. Ve své staronové funkci setrval až do roku 1604, kdy zemřel. S jeho nástupci přišel také odklon od starých utrakvistických praktik a větší vliv Luterovy nauky. Při bohoslužbách přestalo být užíváno kadidlo, byl

zmenšen počet svící v kostele, přestala se vystavovat svátost oltární nebo konat církevní průvody.

Po Matěji Jahódkovi se na jeho postu v rychlém sledu vystřídal několik kněží. V letech 1604–1606 byl děkanem Jan Teofil Turiades z Prahy, v roce 1606 Blažej Borovský z Borovna, mezi lety 1607 a 1609 pak Michal z Poličky.

Blažej Borovský z Borovna byl po Matěji Jahódkovi dalším literárně činným kolínským děkanem. Na rozdíl od Jahódky vydal hned několik knih, většinou se jednalo o postily, tedy soubory kázání, ale ani jemu nebyly cizí přírodní vědy – v roce 1613 publikoval spis pod názvem Knížka o povětrí země české. Ve svých pracích náboženských horlivě obhajoval přijímání z kalicha.

Borovského nástupce Michal z Poličky byl velkým příznivcem luteránství a v tomto směru zřejmě i uzpůsoboval mešní ritus, takže, jak píší prameny, služby Boží se toho času příliš jednoduše odbývaly. Byl také náruživým kazatelem.

Když na sv. Jiří roku 1609 Michal z Poličky odešel z Kolína, dolní konsistoř, ve snaze zvrátit dosavadní tendenci příklonu k luteránství, oznámila kolínským, že na uprázdněné místo přijde Jan Rauner, toho času děkan ve Dvoře Králové. Tím ovšem konsistoř hrubě zasáhla do patronátního práva kolínské městské obce, využívaného už od husitských dob. Kolínští konšelé to samozřejmě nesli velmi nelibě, takže konsistoři odpověděli odmítavě a požádali kněze Jana Kampana z Polné, aby se ujal duchovní správy. Jan Rauner i přesto do Kolína přijel. Když ho obec odmítla pustit na děkanství, zakoupil si vlastní dům a čekal, že se ho dolní konsistoř ve sporu s kolínskými ujme. Konsistoř skutečně poslala purkmistru a konšelům velmi důtklivý a výhružný dopis, na který purkmistr odpověděl, že nikdo nepamatuje, aby konsistoř takto činila nátlak na město a vnucovala mu děkana, o kterého nestojí. Kněz Kampanus, kterého oslovila obec, v obavě z reakce konsistoře nabídku odmítl a konšelům radil, aby zkusili s Janem Raunerem domluvit nějaký kompromis, co se týče jeho působení na kolínské faře. Spor se nakonec rozhodl na mnohem vyšší úrovni.

V předchozím díle našeho seriálu jsme se krátce zmínili o tzv. České konfesi, kterou se čeští evangeličtí stavové snažili vymoci u císaře Maxmiliána II. Jak jsme psali, úspěšní byli jen částečně. Po třiceti čtyřech letech, v roce 1609, byla situace podstatně změněna. Nebudeme zde

suplovat výklad dějin zemí Koruny české, jen poznamenejme, že evangelíci měli většinu v zemském sněmu a císař Rudolf II. byl přitlačen ke zdi vinou svého konfliktu s bratrem Matyášem, kvůli kterému nutně potřeboval podporu českých stavů. Dne 9. července 1609 Rudolf II. vydal majestát na náboženskou svobodu, v historii známý jako Rudolfův majestát. Následkem toho se dolní konsistoř ocitla v rukou evangelických stavů a kolínští (kteří se mimochodem také aktivně účastnili všeho dění) se tak již nemuseli bát zvolit děkanem osobu dle svého výběru. V srpnu roku 1609 se jím stal kněz Achacius Městecký. Jeho působení ale nebylo příliš dlouhé, byl stále nemocný a následující rok, 31. prosince 1610, zemřel. Jistou kuriozitou je, že vdovu po něm si vzal Achaciův kaplan Jan Raffanides Milínský, který potom odešel do Kutné Hory.

Pokračování příště.

Martin Křídlo

OKÉNKO DO FARNÍ CHARITY

Kasičky Tříkrálové sbírky sečteny!

Milí přátelé kolínské charity,

tento článek píše v době uzávěrky Bartoloměje a zároveň v den, kdy jsme sčítali kasičky Tříkrálové sbírky. S velkou radostí v srdci vám mohu oznámit, že se letos podařilo vybrat neuvěřitelných 508 339 korun, což je historicky nejvyšší částka, jaké kolínská charita dosáhla.

Jak je možné, že se tento úspěch podařil? Odpověď je jednoduchá – díky vám. Díky farníkům, dárcům, koledníkům i koordinátorům.

V tuto chvíli vám ještě nemohu předat zcela přesné výsledky podle jednotlivých obcí, neboť finální výčetka zatím není dokončena. Rámcově však mohu uvést, že „kolínská“ část sbírky vynesla přibližně 230 tisíc korun a „českobrodská“ část zhruba 270 tisíc korun. Potěšující je i to, že v rámci kolínské části se podařilo vybrat asi o 20 tisíc korun více než

v loňském roce, a to navzdory nemocem mnoha koledníků. Podrobné výsledky budou zveřejněny v článku v následujícím měsíci.

Ačkoli je pouliční koledování již u konce, Tříkrálová sbírka pokračuje nadále v online podobě. Přispět je možné až do jara na stránkách www.trikralovasbirka.cz, kde se zároveň můžete podívat i na výsledky ostatních charit.

Pokud ještě nemáte nalepovací požehnání na dveře, můžete si je vyzvednout například v neděli po mši v Komunitním centru sv. Zdislavy – jsou k dispozici na stole v sále.

Bohužel nemám prostor jmenovitě poděkovat všem zapojeným, přesto bych rád zvlášť ocenil paní Lenku Trpišovskou z Červených Peček za koordinaci skautů a koledníků z farnosti a paní Patricii Červenou z Přehvozdí za koordinaci koledníků na Českobrodsku. Velmi si jejich práce vážím.

Jako poděkování koledníkům a koledničkám vás srdečně zvou na promítání pohádky v Komunitním centru sv. Zdislavy, které se uskuteční v sobotu 21. února od 15 hodin.

Na závěr ještě jedna novinka – díky dotaci Města Kolína se podařilo do sálu Komunitního centra pořídit nové stoly a židle, jelikož ty původní již kapacitně nevyhovovaly. Dotace ve výši 40 tisíc korun pokryla tento nákup přibližně ze 60 %.

Děkujeme moc za podporu sbírky,

Petr Zavřel

Tříkrálová sbírka

Jako každoročně proběhla na začátku ledna Tříkrálová sbírka, do které se zapojili dobrovolníci a děti z farnosti, pracovníci kolínské Charity a skauti. Výtěžek sbírky je určen převážně na provoz centra Kohoutek a Domácího hospice Nablízku, z. ú. z Lysé nad Labem a bude znám po 19. lednu, kdy se rozpečetí kasičky na Městském úřadě v Kolíně. Již tradičně měli koledníci zázemí ve farním komunitním centru, kde jim na

cestu požehnal P. Ján Halama a kde se mohli občerstvit domácími buchtami, čajem a gulášem, sdělit si zážitky a ohřát se. Velké poděkování koledníkům a vedoucím skupinek, kteří v mrazivém počasí přinášeli požehnání těm, kdo je pozvali do svých domovů. Ráda bych také poděkovala všem, kteří přispěli na dobrou věc a zahájili rok 2026 dobrým skutkem.

Lenka Trpišovská

O tříkrálovém vzpomínání, o koledování a o naději

Každoročně se naši žáci účastní Tříkrálové Sbírkky, kdy chodí po Kolíně s kasičkou, mošničkou plnou charitních dárečků a zpívají, to nám všem známé, My tři králové... Oslovují kolemjdoucí a směle vcházejí do krámků a obchůdků kolem Karlova náměstí, aby zapěli, popřáli a na dveře napsali nové K+M+B s aktuálním rokem. Vždy, když se tato akce chystá, naskakují mi vzpomínky z doby dávno minulé, kdy jsme s kamarádkou

a našimi malými dětmi také chodivaly koledovat. Při jedné takové koledě docela obstojně mrzlo a naši malí koledníci dost prochladli, až je sestra Bernarda musela na faře zachraňovat horkou polévkou a velkým sáčkem gumových medvídků. Vzpomínám, jaké lidi jsme potkávali. Rozhodně hodné, štědré, dobrosrdečné. Ale, byli tam pochopitelně i opačného, poněkud groteskního charakteru. Tak například paní, kterou jsme těsně míjeli, zrovna cosi hledala v kabele. „Kam jsem to jen mohla dát? No, to snad není možné!“ Nebo pán, kterému tak učarovala kolínská dlažba a zrovna žasl nad umem a dovedností novodobých dlaždičů, že si nějakých tří králů rozhodně nemohl všimnout. Ale vůbec nejohravněji si vedli ti, co nás (zmerčili) v dostatečné vzdálenosti a hbitě přeběhli na druhou stranu ulice a jali se obdivovat povánoční ležáky vystavené ve výkladních skříních. Kdo se někdy zúčastnil Tříkrálové sbírky, ví, o čem mluvím. A tohle všechno jsou krásné vzpomínky. Ale, teď něco málo k té naší letošní sbírce. Vydali jsme se na tuto pouť, tentokrát posilněni kvalitním zpěvem naší učitelky Barči Daňkové. Ať to беру z jakékoli strany, ani jednou jsme se nesetkali s někým negativním. Kolemjdoucí nás sami oslovovali, přispívali do kasičky, řekli pár milých slov. V každém obchůdku nás vítaly usměvavé tváře, někteří se hned přidali ve zpěvu a paní prodavačku v cukrárně přepadly slzy dojetí. Na ulici nás oslovila jedna slečna, že prý se jí ztratila maminka a nebere jí telefon. Jako by se ke třem králům utíkala pro pomoc. Prý, jestli jsme ji někde neviděli. Potkali jsme Ukrajince, který zavzpomínal na svou vlast. Prý se u nich doma touto dobou slaví svátek Zjevení Páně. A do to všeho bezmezná touha a chuť našich žáků podnikat cokoliv akčního, no prostě skvělý zážitek pro nás všechny. Musím říct, že letošní Tříkrálová sbírka byla pro mě úplně nejúžasnější. Dobrý pocit jako by korespondoval s nedávným pocitem při čtení jednoho sdílení našeho dobrého známého Jirky Popela, blízkého souseda v naší ulici, jehož články si vždy ráda přečtu. A tak s laskavým svolením autora jsem si dovolila jeho „Předvánoční poselství“ poslat dál.

Dneska jsem se vzbudil ještě za tmy (stáří) a jel jsem koupit všechno, co nám doma chybělo. Mouku, máslo, kapra atd. Nejdřív do Penny a pak do Kauflandu. A všude – VŠUDE! – jsem narazil jen na strašně milí lidi, U kádí ve frontě na kapra, v Penny, v Kauflandu. Bylo to až trochu strašidelný. A strašně moc bych si přál, aby to aspoň pár dní vydrželo,

ale možná jsem jen měl neuvěřitelný štěstí na lidi. A tak Vám, přátelé a kamarádi, přeju, abyste taky zažili aspoň jeden takový, povedený den. Člověka to krásně nabije. Přeji Vám všem hezký vánoční svátky. Užijte si to, uvolněte se, a zkuste příště, až vám někdo šlápne ve frontě nechtěně na nohu, se jen usmát, i když to bolí, mávnout rukou, že se nic nestalo, a popřát mu hezký den.

Myslím, že to funguje. Ne, nemyslím, vím to. Veselé Vánoce!

Renata Burešová

Příspěvky do Donátora

Děkujeme Vám za vaše příspěvky v rámci projektu Donátor, který slouží na mzdovou podporu duchovních Arcibiskupství pražského. Celkem jste přispěli o 15.850 Kč více, než byla stanovená cílová částka. Polovina z tohoto přeplatku se převede do r. 2026.

V roce 2026 bude možné přispívat stejným způsobem na stránce www.praha.donator.cz

Rok 2026	2025	2024
Informace o příspěvku farnosti do fondu za rok 2025 (stav k 14. 1. 2026)		
Výše příspěvku farnosti	43.000 Kč	
Dary donátorů	58.850 Kč	
Vybráno navíc	15.850 Kč	

Ján Halama SVD, farář

Václav Cigler

8. ledna 2026 zemřel ve věku 96 let **Václav Cigler**, jeden z nejdůležitějších českých sklářských výtvarníků. Autor, který zásadně ovlivnil několik generací umělců, se do dějin světového umění zapsal jako první, kdo začal vytvářet umělecká díla z průmyslového optického skla. „Sklo je materiál magický a v jistém smyslu duchovní,“ vysvětloval vsetínský rodák svůj přístup k médiu, s nímž pracoval od 60. let.

Po studiích v ateliéru Josefa Kaplického na VŠUP založil v roce 1965 ateliér Sklo v architektuře v Bratislavě, který vedl čtrnáct let. Jako pedagog formoval generace sklářů a jeho vlastní tvorba – od světelných objektů v metru Náměstí Míru až po sbírky v londýnském Victoria and Albert Museum – získala světové uznání. V roce 2019 obdržel Státní cenu za celoživotní dílo.

Václava Ciglera vždy fascinovalo sakrální umění. Jeho realizace, byť jich není velké množství, představují radikální, ale hluboce promyšlený vstup moderního umění do historických prostor:

Katedrála sv. Víta v Praze: Nové osvětlení presbytáře, svícny a ambon.
Kostel Nalezení svatého Kříže v Litomyšli: Instalace „Světelného kříže“ – vertikálního sloupu protínajícího prostor.
Krypta baziliky sv. Markéty v Břevnově: Oltářní mensa a osvětlení.

Kolínský odkaz

Svoji stopu zanechal Václav Cigler také v Kolíně. Pro chrám sv. Bartoloměje navrhl (společně s Michalem Motyčkou a Janou Šindelovou) v roce 2022 oltář a ambon, a další mobiliář presbytáře (sedes, svícny, kříž, věčné světlo atd.). Téměř šestitunový oltář z jediného kusu pískovce v sobě nese ostatky sv. Bartoloměje, sv. Vojtěcha, sv. Prokopa a sv. Zdislavy. Ty jsou umístěny za skleněnou čočkou – typickým prvkem Ciglerovy tvorby.

Oltář má tvar levitujícího kvádru a je přístupný ze všech stran, čímž symbolizuje otevřenost a dialog. Zatímco dříve Cigler v kostelech „ubíral hmotu“ sklem, v Kolíně vsadil na věčnost kamene. Hledání čistého světla v jeho dílech vyjadřovalo odvahu jít vlastní cestou. Potkat Václava Ciglera bylo nezapomenutelnou ctí.

Hana Morová

ŽIVOT VE FARNOSTI

Kalendář akcí v únoru 2026

5. únor (čtvrtek) – v 17:30 zveme na první modlitební setkání matek. K modlitbám jsou srdečně zvány maminky i babičky. Setkání bude jednou za 14 dnů. Místo setkání je na faře.

5. únor (čtvrtek) – Poutní cesta – povídání třech účastníků poutě do Santiaga. Začátek je v 17:30 v komunitním centru MaS Kolín, Karlovo nám. č. 8 (budova muzea).

12. únor (čtvrtek) – Kněžský den. Formační setkání kněží na Arcibiskupství pražském.

13. únor (pátek) – Farní ples. Koná se v Starých lázních od 20 hod.

17. únor (středa) – Popeleční středa, začátek doby postní.

21. únor (sobota) – Vernisáž výstavy Via Crucis a Via Lucis. Autorkou výstavy je akademická malířka Táňa Svatošová. Vernisáž uvede Ivan Šulík, teolog. Začátek je v 15 hod. v kostele sv. Bartoloměje a pokračování ve farním komunitním centru.

22. únor (neděle) – Farní karneval proběhne od 14 do asi 16 hod. ve farním komunitním centru u sv. Bartoloměje.

25. únor (středa) – Začátek přípravy na první sv. přijímání dětí. Od 17:30 ve farním komunitním centru. Zváni jsou děti s rodiči.

Krátké zprávy

Ekumenická bohoslužba v týdnu modliteb za jednotu křesťanů se uskutečnila ve středu 21. ledna v modlitebně Apoštolské církve v Kolíně. Vikariátní konference, tj. setkání kněží kolínského vikariátu, proběhla úterý 20. ledna komunitním centru u chrámu sv. Bartoloměje.

Úterý 13. ledna byl posledním dnem, kdy byl k vidění betlém u kostela sv. Bartoloměje. V odpoledních hodinách byl uklizen do farního sklepa. Doba vánoční skončila. Znovu bude betlém k vidění od 1. adventní neděle. Díky všem, kteří pomohli s instalací i úklidem a díky všem, kteří v adventní a vánoční době navštívili Bartolomějské návrší.

Staňte se součástí unikátního duchovního a poutního prostoru na kopci Vinice a postavte s námi křížovou cestu pro Kolín. Veškeré podrobnosti naleznete na stránkách farnosti: <https://www.farnostkolin.cz/krizova-cesta-na-vinici/>

Eucharistická adorace se koná vždy v pondělí, středu a čtvrtek od 11 hod. v kostele Nejsvětější Trojice v Kolíně.

Modlitby otců se konají každé první pondělí v měsíci v 19 hodin ve farním komunitním centru.

Modlitby chvál probíhají každý čtvrtek od 19 hod. ve farním komunitním centru.

Také v tomto roce pokračujeme v projektu adopce na dálku. Podpoříme vzdělávání celkem šesti dětí. Příspěvky můžete přinášet na obvyklá místa hotově anebo poslat na účet farnosti 3252369369/0800, variabilní symbol: 1211638, poznámka: adopce. Děkujeme všem dárcům! Potřebnou částku za rok 2025 jsme již vybrali.

V pátek 31. 1. bylo spuštěno přihlašování na Celostátní setkání mládeže 2026 v Ostravě. Srdečně zveme všechny mladé, aby se přidali k výpravě mládeže z naší farnosti. Budeme mít příležitost k blízkému setkání s Bohem a se spoustou mladých lidí z celé země, zažít povzbuzení ve víře a taky se něco nového naučit. Kontaktní osoba: Petr Čech ml., spolco.kolin@gmail.com, 608 567 934. Podrobné informace naleznete také na:

Instagramu (csm_ostrava),

Facebooku (celostatnisetkanimladeze),

či webu <https://celostatnisetkanimladeze.cz/>.

Farní ples kolínského vikariátu

Milí farníci,

srdečně Vás zveme na farní ples, který se poprvé uskuteční v rámci celého kolínského vikariátu. Koná se v pátek 13. února 2026 od 20 hodin ve Starých Lázních v Kolíně.

Tato společenská událost je nejen příležitostí k neformálnímu setkání farníků, ale nese s sebou též dobročinný rozměr. Výnos z plesu letos věnujeme na podporu činnosti Domácího hospice Nablízku v Lysé nad Labem. Zakoupením vstupenky tak přímo přispějete k naplnění našeho záměru.

Hospicová péče je formou paliativní péče zaměřenou na kvalitu života lidí s nevléčitelným onemocněním v pokročilém či terminálním stádiu. Jejím cílem je účinně zmírňovat bolest a další fyzické i psychické obtíže, zachovat důstojnost pacienta a zároveň poskytovat podporu jeho blízkým. Domácí hospic Nablízku nabízí mobilní specializovanou péči v domácím prostředí nemocného a během večera se Vám představí v krátkém vstupu.

K tanci a poslechu zahraje Echo 91, taneční vstupy si pro nás připravili Zuzka a Karel Stanke. Pro návštěvníky bude připravena zajímavá tombola a drobné občerstvení.

Vstupenky si můžete zakoupit: online na webových stránkách farnosti: www.farnostkolin.cz/ples nebo u kamenných prodejců: Zlatnictví Jan Hora (Pražská 3, Kolín) a Vinotéka u Tomšů (U Křižovatky 90, Kolín) – zde jsou k dispozici také vstupenky k vyhrazeným stolům.

Jak zakoupit vstupenku

1. Rezervaci vstupenek naleznete na webových stránkách www.farnostkolin.cz/ples
2. Otevřete si plánek a vyberte si místa ke stolu (klikněte na REZERVACE VSTUPENEK NA PLES), zelené políčko = volné místo.
3. Odešlete objednávku na e-mail probartolomeo@seznam.cz (příklad: rezervuji dvě místa u stolu číslo 1). Do objednávky, prosím, uveďte, kde si vstupenky vyzvednete (příklad: vyzvednu

si předem v komunitním centru na faře v Kolíně – každou neděli v 9 hodin x vyzvednu si v den konání plesu na pokladně ve Starých Lázních). Vámi zvolená místa Vám na základě objednávky zarezervujeme (zelené políčko se stane růžovým – nejpozději do 24 hodin).

4. Na Váš e-mail odešleme pokyny k platbě (pokud nebude platba uhrazena do 48 hodin od odeslání pokynů k platbě, bude Vámi rezervované místo opět uvolněno k prodeji).
5. Vaše objednávka je zaplacená (růžové políčko se stane šedým – místo je Vámi obsazeno). Zásíláme e-mail o potvrzení platby, Vaše lístky jsou pro Vás připraveny k vyzvednutí (vždy v neděli po mši sv. v komunitním centru na faře x na pokladně v den konání plesu).
6. Lístky si můžete zakoupit také u kamenných prodejců – stoly, ke kterým prodávají lístky jsou vyznačeni v rezervačním systému tmavě zelenou barvou. Naši prodejci: Zlatnictví Jan Hora (Pražská 3, Kolín) a Vinotéka u Tomšů (U Křižovatky 90, Kolín)

V případě Vašich dotazů se na nás můžete obrátit na e-mail probartolomeo@seznam.cz nebo na tel.: +420 776 086 144.

Přijďte si zatančit a společně prožít hezký večer!

Michaela Prokopová

Pozvánka na výstavu LUX NOVA - NOVÉ SVĚTLO, středověké vitraje v českých zemích

V Regionálním muzeu v Kolíně, ve Veigertovském domě na Karlově náměstí, probíhá do 14. dubna 2026 výstava, představující barevnou krásu středověkých vitrají a řemeslný um jejich tvůrců.

Poprvé v historii je vystaven dochovaný soubor středověkých vitrají z chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně. Návštěvníci uvidí čtyři figurální vitraje a deset nově identifikovaných nefigurálních vitrají ze 14. století, které tvoří největší soubor svého druhu v českých zemích, pocházející z jedné stavby.

Z původně mimořádně bohatého fondu středověkých vitrají se v českých zemích do dnešních dnů zachoval jen nepatrný zlomek. Všechna dochovaná díla čítají v souhrnu asi sto kusů. O to mimořádnější je skutečnost, že z arciděkanského chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně se dochoval nejen soubor známých čtyř figurálních vitrají, ale také znovuobjevený komplet deseti nefigurálních vitrají. Z nich se podařilo rekonstruovat podstatnou část zasklení jednoho z oken vysokého chóru, který byl ke staršímu chrámu přistavován pod vedením Petra Parléře po velikém požáru Kolína v roce 1349. V součtu se tedy jedná celkem o čtrnáct kusů vitrají, které nejen svým počtem, ale také plochou, kterou zaujmají, vytvářejí největší dochovaný soubor v českých zemích, pocházející z jedné stavby.

Zatímco soubor čtveřice figurálních vitrají se do Kolína navrací po dlouhých desítkách let, druhý soubor deseti nefigurálních vitrají nebyl vystavován ještě nikdy. Všechny tyto uvedené práce jsou zřejmě dílem přelomu 60. a 70. let 14. století, kdy postoupila stavba vysokého chóru

chrámu natolik, že mohla být osazována nákladná vitrážová okna. Do interiéru kolínského chrámu tak mohlo prostřednictvím těchto oken vstoupit nové světlo, prozařující jeho kněžiště dosud nepoznanou duchovní atmosférou.

Termíny komentovaných prohlídek s kurátorem výstavy PhDr. Miroslavem Šmiedem, Ph.D. – úterý 3. 2. 2026 v 17 hodin, sobota 21. 2. 2026 v 16 hodin, úterý 24. 3. 2026 v 17 hodin, úterý 14. 4. 2026 v 17 hodin – DERNIÉRA. V úterý 24. 2. 2026 od 17 hodin proběhne komentovaná prohlídka výstavy s restaurátorem vystavených vitrají Petrem Coufalem z Uměleckého sklenářství Jiříčka – Coufal.

Regionální muzeum v Kolíně, foto V. Klouček

Koncert v Čestíně

Dne 4. ledna 2026 se v kostele sv. Petra a Pavla v Čestíně konal benefiční koncert, na kterém zazněla Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby v podání sboru Vox Bohemica z Českého Brodu a sólistů Národního divadla. Koncert pořádala Nadace rodiny Hrubých, která podporuje opravy sakrálních památek. Tato Nadace přispěla i na opravu našeho kostela Narození Panny Marie v Červených Pečkách. Paní baronka Karla Hrubá z Jelení, zakladatelka této Nadace, byla velkou mecenáškou našeho kostela. Také kostel sv. Petra a Pavla je krásně opraven, nově přibyla okna s vitrážemi s rodovým heslem rodiny Hrubých *Bohu a vlasti*, jejich erbem se jmény sourozenců Anny, Bedřicha, Jaromíra a Karly Hrubých a erbem Nadace. Kostel byl zaplněn do posledního místa. Mne potěšil nádherný koncert a také, že mohu paní baronce touto cestou za náš kostelík poděkovat.

Lenka Trpišovská

SLOVNÍK KŘEŠŤANSTVÍ

V tomto čísle budeme pokračovat v popisu textilií a ošacení.

šat křestní – Již pro 4. stol. je dosvědčeno, že se nově pokřtěným po křestní koupeli a pomazání křížem oblékalo bílé roucho. Koncem 4. století vykládá sv. Ambrož tento zvyk slovy: „Tehdy jsi přijal bílé šaty na znamení, že jsi vysvlékl schránu hříčů a oblékl čisté roucho neviný“. Vykládalo se též jako výraz nového stvoření, velikonočně proměněného člověka, charakteru církve jako nevěsty a eschatologického vykoupení (Zj 7,9n). Slova pro předávání v novém křestním rituálu interpretují křestní roucho především jako znamení toho, že nově pokřtění „oblékli Krista“ (srov. Ř 13,14; Ga 3,27; srov. Ef 4,23n a Ko 3,9). Nosilo se po celý velikonoční oktáv. Se symbolikou křestního šatu se opět setkáváme v albě jakožto základním liturgickém rouchu a v bílých šatech k prvnímu svatém přijímání. Novým navázáním je „křestní rouška“ jako znamení pokřtěných, shromážděných k bohoslužbě.

škapulíř – Z lat. scapula, „rameno“. Součást hábitu mužského, ale někdy i ženského. Je to široký pruh látky s otvorem pro hlavu, splývající na hábitu přes hrudník i přes záda, obvykle až ke kotníkům. U některých řádů je přepásán cingulem, u jiných je volně nad cingulem; někdy je po stranách spojený páskami. Nosí ho členové mnišských řádů (benediktini, cisterciáci, premonstráti, karmelitáni). Původně to byl svrchní pracovní šat benediktinů. I laici, patřící ke 3. řádům a bratrstvům, nosí na těle pod oblečením zmenšený škapulíř, sestávající ze dvou obdélníků látky, splývajících přes hrud a přes záda a spojených dvěma stuhami uvázaných na ramenou. Pius X. povolil členům bratrstev nosit místo škapulíře medailonek se svatým obrázkem. Škapulíř se světi a je proto svátostí, která na přimluvu Církve zjednává zvláštní Boží ochranu a chrání před vlivem zlého ducha. Svatý Pius X. dovolil, aby se místo soukenného škapulíře nosila škapulířová medailka, na které je na jedné straně obraz Božského Srdce Páně a na druhé straně jakýkoliv obraz Panny Marie.

štola – Z lat. stola, řec. stole, „oděv“. Dlouhý, dříve na obou koncích rozšířený pruh látky. Je ze stejného materiálu a má stejnou barvu, jako liturgická roucha (ornát). Obléká si ji biskup, kněz a jáhen při liturgických obřadech. Jáhen ji nosí na albě na způsob šerpy šikmo přes levé rameno, sepnutou pod pravou paží u pravého boku. Kněz a biskup ji nosí volně visící na krku tak, že oba volné konce splývají vpředu. Nosí se na albě pod ornátem (v některých případech je povoleno nosit štolu i na ornát); někdy se nosí také na rochetu. Původně snad sloužila k utírání posvátných nádob. Dnes je odznakem kněžského svěcení a církevní jurisdikce; značí Kristovo jho, které má kněz radostně. Naznačuje také posvěcující milost Boží.

talár – Z lat. tālus, „kotník“, „po kotníky“. 1. u katolických kněží oděv podobný sutaně, ale nahoře volnější, používaný k týmž účelům. Je dlouhý až ke kotníkům a vpředu sepnutý knoflíky. Kněz má černý; pouze preláti nosí k chórové rochetě talár vždy v barvě své hodnosti (biskup fialový, kardinál červený a papež bílý), při společenských příležitostech však černý talár barevně zdobený. V mnoha zemích se při významnějších příležitostech nosí přes talár hedvábný přehoz v barvě označující hodnost; 2. někdy název pro volný plášť stejného typu jako hábit. Nosí jej řeholní klerikové a všechny mužské kongregace a společnosti; 3. slavnostní (obřadní) oděv učitelů vysokých škol, církevních i světských.

tunicella – (lat. zdobně slova „tunica“) ozdobný plášť, který si papež oblékal přes albu jako „malou dalmatiku“ místo dalmatiky nebo pod ni. V 9. stol. se stala charakteristickým rouchem podjáhnů; byla nejprve z bílého plátna, brzy nato z hedvábí; zřetelně se odlišovala od dalmatiky jáhna menší šíří, užšími rukávy a absencí zdobných prvků; později se ale zcela připodobnila dalmatice, především po ustálení kánonu liturgických barev. Od 12. stol. ji pod kasulí nosil i biskup a prelát s právem pontifikálií. Se zrušením podjáhenské služby (20. stol.) se pojmu prakticky neužívá.

Jan Vosáhlo

PŘÍBĚHY Z HISTORIE VELTRUBSKÉ FARNOSTI

Založení hřbitova ve Velkém Oseku

Katolíci ve Velkém Oseku založili sdružení a 11. března 1898 podali žádost na okresní hejtmanství za účelem zřízení hřbitova ve Velkém Oseku. 29. března se sešla komise přímo na pozemku určeném pro stavbu hřbitova a protože bylo místo uznáno jako vhodné, žádost byla sválena.. Hřbitov byl vystavěn a posvěcen 20. října 1902. P. Vobořil požadoval, aby hřbitov nebyl posvěcen dokud nebude dodán hřbitovní řád, ale protože jeho námítky nebyly akceptovány, sepsal a odevzdal svoje požadavky, jejichž dodržování po zprovoznění hřbitova striktně požadoval.

Katoličtí osadníci zakoupí potřebná roucha (2 rochetty, bílá a černá štola, černý pluvíál) a budou je udržovat. Pokud tak neučiní, koupí je kněz a osadníci je proplatí, nebo budou zapůjčovány za poplatek z veltrubského kostela. Každý, kdo si objedná pohřeb, je povinen zajistit dopravu kněze, nebo zaplatit příspěvek na povoz a to v letním období 3 koruny, v zimním období 4 koruny. Je-li pohřeb konán na obecní útraty, platí stejné podmínky i pro obec.

Ředitele zpěvu při pohřbech výhradně ustanovuje farář z Veltrub.

Přání umírajícího katolík z Oseka být pohřben na veltrubském hřbitově bude vyhověno, protože ve Veltrubech bude i nadále farní hřbitov.

Od roku 1902 byli velkoosečtí katolíci pohřbíváni na hřbitově ve Velkém Oseku a nemuseli být převáženi do Veltrub.

Josef Sixta

Bartoloměj - farní časopis. Vydává Římskokatolická farnost Kolín, Brandlova 25, Kolín.
Na vydání spolupracovali: Ján Halama, Martin Křídlo, Tomáš Pavla Jaroslav Pejša, Martin Prokop.
P. Ján Halama: tel.: 604 294 247, e-mail: farnost-kolin@volny.cz

• e-mail: farnoviny.kolin@gmail.com • web: www.farnostkolin.cz • FB: facebook.com/farnostkolin
Číslo účtu farnosti: 3252369369/0800, variabilní symbol pro dárce: 1211638 (dle evangelia sv. Lukáše 6,38) případně v poznámce uvést: *dar pro farnost* (nebo jiný účel).

Fotografie na titulní straně: Ján Halama